

VOORWOORD

Groeien naar meer diversiteit. Dat is de uitdaging waar de rijksoverheid anno 2008 voor staat.

Het clichébeeld van Haagse torens vol grijze heren die allemaal op elkaar lijken, klopt gelukkig niet. Dat kan ik dagelijks waarnemen. Ook tot de rijksoverheid dringt de veranderende arbeidsmarkt door. Dat betekent dat ik met enige regelmaat zaken doe met vrouwelijke managers. En dat ik af en toe jonge beleidsambtenaren met een niet exclusief Nederlandse achtergrond zie – vaak nog werkzaam als rijkstrainees.

Maar toch, het gaat mij – en met mij het hele kabinet – niet snel genoeg. Het ambtenarenapparaat lijkt nog te weinig op de samenleving waarvoor het werkt. In het bijzonder de zogeheten ‘verkleuring’ van Nederland zien we er nog veel te weinig terug. Een wandeling door een van de grote steden levert in dit opzicht een heel ander beeld op dan een gang door een van de rijksgebouwen. Naarmate de functies hoger worden, neemt het aandeel multiculturele medewerkers af.

En dat is niet goed voor ons werk. De rijksoverheid moet herkenbaar zijn voor al zijn burgers. Kwaliteit bieden voor al zijn burgers. Diversiteit helpt daarbij en slaat een brug tussen wat er binnen de rijksoverheid gebeurt en wat er buiten, in de samenleving, gebeurt.

Daarom heeft dit kabinet ambitieuze doelen gesteld voor de samenstelling van het rijkspersoneel in 2011. Streefcijfers houden ons scherp en laten zien waar we heen willen.

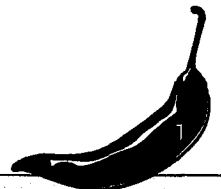
Dit zijn doelstellingen die het kabinet niet alleen kan realiseren. Integendeel, u als manager of adviseur bent cruciaal voor het bereiken ervan. De diversiteit van het Rijk is immers het resultaat van al die individuele beslissingen over benoemen, bevorderen en samenwerken, zoals die dagelijks door u allen worden genomen.

Met dit Groeiboek Diversiteit Rijk bied ik u een handreiking, die u ondersteunt bij het werken aan een groeiende diversiteit als uitkomst van al die dagelijkse beslissingen.

De diversiteit groeit, maar ook het boek groeit. In de loop van een jaar verschijnen de onderdelen: van zaaien tot en met oogsten. U krijgt inzicht in relevante kennis en effectieve aanpakken, maar kunt ook met regelmaat de voortgang volgen van het werken aan een meer divers samengestelde rijksoverheid. Zodat wij elkaar kunnen inspireren tot actie en het boeken van resultaat.

Ik wens u succes.

mr. Guusje ter Horst
MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

OVER HET GROEIBOEK DIVERSITEIT RIJK

Het Groeiboek Diversiteit Rijk. De betekenis van die titel is tweeledig.

In de eerste plaats is het natuurlijk de bedoeling dat de diversiteit binnen het rijks personeel groeit in de richting van de doelstellingen die het kabinet heeft gesteld voor 2011. Een rijksoverheid die aansluiting heeft en houdt bij de samenleving en bij de arbeidsmarkt. Dit betekent dat op alle niveaus een evenwichtige samenstelling naderbij komt wat betreft herkomst, geslacht en leeftijd.

In de tweede plaats is het het boek zelf dat groeit. Het werken aan diversiteit binnen het Rijk is namelijk geen kwestie van enkele maatregelen op de korte termijn alleen. Een duurzame verankering van diversiteit in de rijksonderdelen vergt een langduriger inspanning van vele betrokkenen. Dit boek vormt een vehicel om deze inspanning – en het resultaat daarvan – te volgen gedurende de periode van een jaar. Een belangrijke motor daarvan is in 2009 het Ambassadeursnetwerk Diversiteit Rijk, een gezelschap van topmanagers binnen de rijksoverheid dat zich – samen met zijn multiculturele duopartners – een jaar lang zal inzetten voor meer diversiteit binnen het Rijk. Minister Ter Horst heeft hen geïnstalleerd tijdens de rijksbrede conferentie 'Diversiteit? Gewoon doen!', op 13 november 2008 in Scheveningen. De ambassadeurs zullen concrete acties ondernemen om in hun eigen organisatie te werken aan diversiteit en zullen zich tevens gezamenlijk inspannen om diversiteit op de (inter)departementale agenda's te houden.

Het Groeiboek Diversiteit Rijk zal in 2009 regelmatig aandacht genereren voor diversiteit en het werken daaraan. Het zal managers, human resource-adviseurs en andere betrokkenen handreikingen doen voor effectief diversiteitsbeleid met een duurzaam resultaat.

Dit Groeiboek is vormgegeven als losbladig systeem en bevat een viertal delen die binnen een jaar met enige regelmaat zullen verschijnen: zaaien, groeien, bloeien en oogsten.

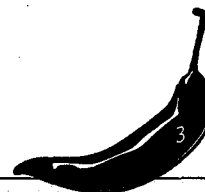
Het eerste deel ('Zaaien') vormt een handreiking voor diversiteitsbeleid met aandacht voor de toekomstige arbeidsmarkt, de inbedding van diversiteitsdoelstellingen in uw reguliere processen, effectieve aanpakken, instrumenten, voorbeelden en verwijzingen. Dit deel vormt een handboek voor meer diversiteit binnen het Rijk.

Het tweede deel ('Groeien') bevat in ieder geval de actiepunten en voornemens van de rijksambassadeurs. Daarnaast treft u daarin de resultaten, verslagen en goede voorbeelden van de conferentie 'Diversiteit? Gewoon doen!'.

Het derde deel ('Bloeien') geeft een beeld van het werk in uitvoering op de departementen en andere rijksonderdelen en bevat de tussenstand van het Ambassadeurs Diversiteit Rijk.

In het vierde en laatste deel ('Oogsten') staan de resultaten van een jaar werken aan diversiteit centraal. Wat is er geworden van de voornemens van de rijksambassadeurs? Wat hebben alle inspanningen opgeleverd? Hebben zij bijgedragen aan een klimaat waarin diversiteit kan groeien en bloeien? Kortom, is de diversiteit toegenomen en wordt deze ook effectiever benut?

In het personeelsbeleid van het Rijk wordt diversiteit breed benaderd. Dit wil zeggen dat het gaat om een evenwichtige personeelsopbouw op de verschillende functieniveaus wat betreft leeftijd, herkomst en geslacht. Dit Groeiboek kent dezelfde brede benadering, in het bijzonder de inhoud van het eerste deel.

Wat betreft de activiteiten vormt de diversiteit naar herkomst, binnen de bredere context, ook in 2009 een belangrijk speerpunt. Het groeitempo van het aandeel multiculturele medewerkers in de richting van de kabinetsdoelstellingen, hun vertegenwoordiging op de hogere niveaus in het Rijk en de relatief hoge uitstroom geven daartoe aanleiding. De keuze voor dit speerpunt komt ook tot uiting in de inhoud van de overige delen van het Groeiboek Diversiteit Rijk.